

Místní národní výbor Domaslav
(1928) 1945 - 1952

Inventář

Číslo EL NAD: 50
Evidenční číslo pomůcky: 208

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	6
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	7
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	8
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	9
Inventární seznam.....	10

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Původcem archivního souboru je Místní správní komise Domaslav a Místní národní výbor Domaslav vyvíjející svou činnost od 15. října 1945 do 12. června 1960. Obec spadala v letech 1945 – 1949 pod politický okres Planá u Mar. Lázní, který byl však k 31. lednu 1949 zrušen podle vládního nařízení č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích a obec Domaslav se stala v letech 1949 – 1960 součástí okresu Stříbro. Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení byl od 1. ledna 1949 zřízen Kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Domaslav. Původní název obce byl Česká Domaslav, ale s účinností od 1. července 1947 byla obec ministerstvem vnitra přejmenována a byl stanoven nový název Domaslav (Úřední list republiky Československé 1947, s. 794 – 795).

Podle vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněného vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Jejich vnitřní složení pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Pro dočasnou správu obcí, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

V obci Domaslav byla dne 15. října 1945 ustavena Místní správní komise, kterou Okresní správní komise v Plané u Mar. Lázní jmenovala dne 18. října 1945 ve složení: předseda Bohumil Zabranský, členové František Vodvářka, Josef Sirotek, František Vondruška a František Vondráček. Dne 1. listopadu 1945 došlo ke zvolení zemědělské komise, jejímž předsedou se stal František Vodvářka a členy Josef Soukup, Josef Sirotek, Bohumil Melichar, Adolf Zikan a František Melichar a zvolení rolnické komise, jejímž předsedou se stal František Vodvářka a členy František Vondráček, Josef Sirotek a František Vondruška.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle však do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., přeměněna na místní národní výbor. V Domaslavi se voleb zúčastnilo 73, ale v obci už před těmito volbami fungoval MNV.

Ze zápisu ze schůze MSK dne 22. prosince 1945 vyplývá, že vzhledem k dostatečnému počtu českého obyvatelstva (ale počet nebyl uveden) se MSK a občané usnesli na zvolení MNV, ačkoliv v té době nebylo v okrese Planá povoleno MNV utvářet. I přes tuto skutečnost

byl MNV zvolen v tomto složení: předseda Bohumil Zabranský, náměstek František Vodvářka, pokladník Josef Sirotek, členové František Vondruška, Josef Mašek, Josef Podhorecký, Bohumil Melichar, Josef Černý, Karel Brchel, František Vondráček, František Melichar, Josef Soukup, náhradníci Josef Vondráček a Emanuel Matys. Všichni členové nově zvoleného MNV byli členy KSČ. Při následující schůzi MNV konané 22. ledna 1946 proběhla volba jednotlivých komisí: zemědělské, osidlovací (rolnická), finanční, sociální, stavební, policejní, zásobovací, ve kterých došlo následkem změn členů v MNV již v březnu 1946 ke změnám ve složení. Rada MNV byla zvolena z předsedy Bohumila Zabranského, místopředsedy Františka Vodvářky, pokladníka Josefa Sirotka a člena Karla Brchela. V červnu 1946 pokladník MNV Josef Sirotek rezignoval, ale byl požádán, aby ve funkci setrval do voleb. Nový (již regulérní) MNV byl zvolen 29. července 1946 ve složení: předseda Josef Sirotek, I. náměstek František Vodvářka, II. náměstek Josef Podhorecký, pokladník Václav Hrabák, členové Josef Mašek, Bohumil Melichar, Alois Záruba, František Vondráček, Václav Pipota, Karel Houska, Karel Brchel a Bohumil Pipota. Následovala opět volba jednotlivých komisí, ve kterých došlo ke změnám ve složení. V následujících letech se začal projevat nezájem některých členů o práci v MNV a docházelo ke vzájemné kritice.

Předseda MNV Josef Sirotek rezignoval v říjnu 1947 a odstěhoval se z obce. Novým předsedou byl zvolen při schůzi MNV konané 25. listopadu 1947 dosavadní náměstek František Vodvářka a na místo I. náměstka Václav Hrabák.

Jak se situace v obci nadále vyvíjela není jasné, protože zápisy z let 1948 – 1950 se nedochovaly.

Reorganizace MNV v Domaslavi proběhla podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 ze dne 28. února 1950 o organizaci místních národních výborů na návrh MAV NF dne 21. května 1950. Navrženo bylo 13 členů – Bohumil Melichar, Václav Hrabák, Josef Kryšpín, Karel Šmíd, Alois Záruba, Jan Palan, Josef Mašek, Jaroslav Černý, Josef Melichar, Anna Bestahovská, Markéta Hvězdová, Emil Štásek, Albín Hovorka. Ze zápisu o průběhu ustavující schůze nově zvoleného MNV ze dne 25. května 1950 vyplývá, že předsedou MNV byl zvolen František Melichar a místopředsedou Václav Hrabák. Ustavení jednotlivých komisí se uskutečnilo 12. července 1950 následovně: rolnická komise s předsedou Janem Palanem, zemědělská komise s předsedou Josefem Podhoreckým, stavební komise s předsedou Emanuelem Hájkem, sociální a zásobovací komise s předsedkyní Markétou Hvězdovou, bezpečnostní komise s předsedou Emanuelem Matysem, vyživovací komise s předsedou Vladimírem Skalou. Za členy rady MNV byli zvoleni Anna Bestahovská a Josef Mašek.

V srpnu 1951 rezignovali členové MNV Josef Melichar (z důvodu nástupu vojenské služby) a Markéta Hvězdová (z důvodu přesídlení do jiné obce) a zároveň byl odvolán z funkce zemědělský referent Josef Podhorecký (z důvodu neplnění povinností). ONV ve Stříbře na návrh MAV v Domaslavi jmenoval nové členy Emanuela Matyse a Olgu Polívkovou na doplnění MNV. Novým zemědělským referentem byl zvolen dosavadní člen MNV Josef Mašek. V prosinci 1951 ONV ve Stříbře navrhl s účinností od ledna 1952 tajemníka MNV Aloise Červenku.

Do struktury národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v

podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna jejich vnitřní organizace zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volí 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byly voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14 /1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na 3 roky. První volby do místních národních výborů se konaly 16. května 1954.

Jak je patrné ze zápisu o hlasování, z těchto voleb vzešlo 9 zástupců do MNV v Domaslavi: František Melichar, František Strnad, Alois Záruba, Josef Podhorecký, Josef Soukup, Jan Palan, Václav Nejedlý, Olga Polívková a Josef Kryšpín. Předsedou MNV byl zvolen Josef Soukup a tajemnicí Olga Polívková, která od července 1954 převzala také vedení účetnictví MNV.

Další vývoj MNV v obci Domaslav vzhledem k absenci archivních dokladů lze dokumentovat pouze ze zpráv o výsledcích revizí provedených ONV v Tachově.

V červnu 1956 vystřídal předsedu MNV Josefa Soukupa ve funkci František Melichar.

Další volby do MNV se konaly 19. května 1957, ale zápisy o hlasování se nedochovaly. Předsedou MNV zůstal i nadále František Melichar a tajemníkem byl zvolen Josef Křišpín, kteří ve funkcích setrvali až do sloučení obce v roce 1960.

Předsedové MSK a MNV v Domaslavi v letech 1945 – 1960

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Bohumil Zabranský	15. 10. 1945	22. 12. 1945 (MSK)
	22. 12. 1945	červen 1946 (MNV)
Josef Sirotek	29. 7. 1946	říjen 1947
František Vodvářka	25. 11. 1947	květen 1950
František Melichar	25. 5. 1950	květen 1954
Josef Soukup	červen 1954	26. 6. 1956
František Melichar	27. 6. 1956	červen 1960

K definitivnímu zániku MNV v Domaslavi došlo sloučením obce Domaslav (v té době okr. Stříbro) s obcí Lestkov (v té době okr. Mariánské Lázně) v souvislosti s novou územní reorganizací okresu Tachov v roce 1960, provedené na základě zákona č. 36/1960 Sb., o

územním členění státu. Slučování obcí pro nové území okresu Tachov projednala a schválila rada ONV ve Stříbře dne 22. dubna 1960 a rada ONV v Mariánských Lázních dne 14. dubna 1960. Obec Domaslav se sloučila s obcí Lestkov s účinností od 1. července 1960 a od stejného data se osada Domaslav již sloučená s obcí Lestkov stala součástí okresu Tachov.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

K první archivní dohlídce u MNV Domaslav došlo 22. ledna 1956. Podle protokolu bylo ve spisovně MNV mnohem více dokumentace, než kolik se do dnešních dnů dochovalo (např. kniha zápisů ze schůzí 1952 – 1955, 3 podací protokoly z let 1945 – 1955 aj.). K trvalé archivní úschově byly některé z výše uvedených písemností sice vybrány, ale byly ponechány ve spisovně MNV. Konkrétně se jednalo o zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva a následně MSK a MNV z let 1928 – 1952, hlavní knihu z let 1930 – 1945, protokoly o došlé poště z let 1945 – 1953 a pokladní deník.

V únoru 1957 byla MNV Domaslav zaslána žádost o předání těchto písemností. K tomu ale došlo pouze v případě knihy zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva a následně MSK a MNV z let 1928 – 1952, ostatní písemnosti nebyly z neznámých důvodů předány vůbec. Není ani jasné kdy došlo k předání uvedené knihy, neboť evidenční list JAF byl založen až 14. listopadu 1957 a eviduje pouze tuto knihu. Po zrušení MNV v Domaslavi bylo nástupnickým MNV Lestkov předáno dne 27. července 1960 organizačnímu odboru ONV Tachov 6 razítek, které se poté, neznámo jak, dostaly do archivu. Ostatní písemnosti byly zřejmě předány rovněž MNV Lestkov, ale patrně došlo postupem času k jejich zničení.

Kde přesně se úřadovna MNV nacházela se lze jen domnívat, neboť v knize zápisů ze schůzí MNV se uvádí pouze místnosti obecního úřadu (původně se obecní úřad nacházel v čp. 9) nebo místnosti MNV a často schůze probíhaly v místním hostinci.

Kronika obce se nezachovala a zda byla vedena není jasné. I když dne 5. května 1951 byl kronikářem navržen Karel Šmíd, o psaní kroniky není v dochovaných písemnostech žádná zmínka.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Před zahájením pořádání byl archivní soubor MNV Domaslav tvořen 1 úřední knihou a 6 razítky z let (1928) 1945 – 1960. Při inventarizaci archivního souboru byly prověřeny archiválie nástupnického MNV Lestkov, v nichž se však žádné písemnosti původce nenašly. V archivním souboru byla ponechána kniha zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva z let 1928 – 1944, neboť v zápisech pokračovala MSK a MNV v letech 1945 – 1952.

V archivním souboru MNV Domaslav byla rovněž provedena vnitřní skartace (Protokol o vyřazení dokumentů ve vnitřní skartaci č.j.: SOAP/090-0057/2007-40.02 z 30. 1. 2007 a schválený č.j.: SOAP/008-0556/2007 ze dne 17. 5. 2007), při níž bylo vyřazeno 6 razítek z let [1949 – 1960], jejichž otisky jsou přílohou vnitřní skartace, v celkovém rozsahu 0,12 bm. V současnosti je archivní soubor tvořen 1 úřední knihou (kniha zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva, místní správní komise a místního národního výboru) a jeho metráž činí 0,03 bm.

Vzhledem k velmi nepatrnému množství dochovaných archiválií nebyl použit ani Návrh metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních souborů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý.

Dochované archiválie jsou I. kategorie.

Jazykem archivního souboru je čeština a němčina.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Kniha zápisů ze schůzí MNV dokládá existenci MNV v Domaslavi. Její ne příliš dlouhé vedení (navíc zcela chybí zápisy od srpna 1948 do června 1950) však neumožňuje širší rozbor fungování tamního MNV bez nutnosti komparace zejména s doklady ONV Planá a ONV Stříbro.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor MNV Domaslav uspořádala a inventární pomůcku sestavila Jana Zímová v lednu 2007 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 19. prosince 2007

Jana Zímová

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

Jan Janák-Zdeňka Hledíková-Jan Dobeš, Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost, Praha 2005

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1945, 1948

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Planá inv. č. 152, sign. I/21 , kart. č. 32 Obecní věci všeobecně, 1945 – 1949

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Planá inv. č. 152, sign. I/21 , kart. č. 33 Obce seřazené podle abecedy, 1945 – 1949

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 203, sign. I/20g, kart. č. 31 Evidence členů MNV obce B – M 1946 – 1953

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 203, sign. I/20b, kart. č. 24 Členové MSK (MNV) obce B – D

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 425, sign. 54, kart. č. 286 Reorganizace MNV 1950 – 1952, B - K

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 436, sign. 102, kart. č. 324 Zápisy ze schůzí MNV 1953 – 1954, B – K

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 832, sign. 603, kart. č. 513 Volby – zápisy o hlasování 1954

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952 – 1989

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 129, Zápisy z revizí u zrušených NV obce D – J 1956 – 1961

Úřední list republiky Československé – ročník 1945, 1947

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4 – 6, ročník XXVII. (1946) číslo 26 – 28

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

aj. – a jiné

bm. – běžný metr

č. – číslo

č. j. – číslo jednací

ČR – Česká republika

JAF – evidenční list Jednotného archivního fondu

EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví

ev. – evidenční

inv. č. – inventární číslo

kart. – karton

KSČ – Komunistická strana Československa

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MNV – místní národní výbor

MSK – místní správní komise

odst. – odstavec

okr. – okres

ONV – okresní národní výbor

s. – strana

Sb. – sbírky

sign. – signatura

SOkA – státní okresní archiv

Inventární seznam

Úřední knihy

1	Kniha zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva, místní správní komise a místního národního výboru	(1928) 1945 – 1952 K 1

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Místní národní výbor Domaslav
Značka archivního souboru:	MNV Domaslav
Časový rozsah:	(1928) 1945 – 1952
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 úřední kniha)
Počet inventárních jednotek:	1
Rozsah bm:	0,03 (0,03 úřední kniha)
Stav ke dni:	19. prosince 2007
Archivní soubor zpracovala:	Jana Zímová
Pomůcku sestavila:	Jana Zímová
Počet stran:	12
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl